

Kvalifikácia NDT personálu

Možnosti

**ČO JE ZÁKLADNOU
POŽIADAVKOU NA
„SPRÁVNE“
ŠKOLENIE / TRÉNING
PRACOVNÍKA ?**

- 1) **ABY ZLOŽIL SKÚŠKU A ZÍSKAL
CERTIFIKÁT ??**
- 2) **ABY V PRAXI BOL NA SLOVO VZATÝM
ODBORNÍKOM ??**

ČO JE ZÁKLADNOU POŽIADAVKOU NA „SPRÁVNU“ SÚŠKU NDT PRACOVNÍKA ?

- 1) ABY TENTO ZLOŽIL SKÚŠKU A ZÍSKAL CERTIFIKÁT ??
- 2) ABY SKÚŠKA ZABEZPEČILA ŽE IBA DOBRE/SPRÁVNE PRIPRAVENÝ ODBORNÍK BOL SCHVÁLENÝ DO PREVÁDZKY ??

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY

Bez správne zvolenej kvalifikácie a prípadne následnej certifikácie sú výsledky zvláštneho procesu NDT neakceptovateľné, čo môže priniesť podstatné straty (technické i ekonomické) pre zamestnávateľa .
Rovnaký efekt má voľba nesprávneho druhu kvalifikácie / certifikácie.

Každý NDT pracovník a člen SSNDT si musí byť vedomý tejto požiadavky a postupovať podľa logických možností, ktoré trh ponúka.

??? KTO URČÍ KTORÁ KVALIFIKÁCIA JE SPRÁVNÁ / POŽADOVANÁ ???

A) na základe požiadavku zákazníka/kontraktu,

Poznámka :

v niektorých prípadoch zákazník môže požadovať iba konformitu (zhodu) so stanoveným predpisom, štandardom alebo kódom a ten sa potom odkazuje na kvalifikačný predpis , ktorý je dodávateľ NDT služieb potom **povinný** dodržať

B) na základe odsúhlasenia dodržania produktového predpisu alebo kódu v zmluvnom vzťahu so zákazníkom (viď. Pozn. v bode 1.)

C) na základe presnej požiadavky zákona - o to sa jedná hlavne v týchto prípadoch:

- výroba a kontrola tlakových zariadení (97/23/EC – PED)
- letecký zákon resp. nariadenie JAA - EASA part 145
- atómový zákon
- zákony v súvisе so železnicou (UIC Code 960)

Pokiaľ sa jedná o požiadavku podľa bodu 3, štát na základe zákonných pravidiel musí notifikovať príslušný kvalifikačný certifikačný orgán/agentúru (vid' bod 2a, 2c, 2d) alebo systém jej uznávania, ktorý je väčšinou definovaný priamo v nadriadenom zákone/direktíve (napr. 2b)

V prípade presne definovanej zákonnej požiadavky, je táto požiadavka nadradená ostatným(1,2). V prípade všeobecnej požiadavky zákona na kvalifikáciu NDT personálu je možné vyberať z viacerých ,aj v tomto dokumente, definovaných možností, ktoré vykonávateľ NDT služby na požiadanie predloží .

Pokiaľ nie je požiadavka na kvalifikáciu a certifikáciu riadená zákonom musí splniť požiadavky zákazníka , ktorý má nárok na audit kvalifikačného procesu .

Žiadna iná osoba / organizácia do procesu schválenia/uznania NDT personálu nemôže vstupovať'.

AKREDITÁCIA = DOPLŇUJÚCA POŽIADAVKA

V niektorých prípadoch zákazník môže (nemusí), požadovať verifikáciu predloženej kvalifikácie/certifikácie podpornými prostriedkami ako je **akreditácia**.

Akreditácia môže byť vyžadovaná iba na základe požiadavku:

1. zákazníka
2. normy, ak je v nej požiadavka na akreditáciu uvedená (Pozn. toto nie je v žiadnej existujúcej EN, ISO norme)
3. Zákona

Úlohou akreditácie je potvrdiť či daný systém (ktorý o to požiada), pracuje v súlade/zhode s definovanou normou alebo nie.

Akreditor sa nemôže ,a nie je to jej úlohou, vyjadrovať k tretím subjektom, ktoré samy o toto vyjadrenie nepožiadali.

Certifikačné orgány sa nesmú vyjadriť o kvalite iných COP subjektov !

COP v zmysle uznania druhej/inej kvalifikácie/certifikácie **môžu maximálne** konštatovať, **či uznávajú** školenie alebo skúšky z iného systému. Nič to však nehovorí o kvalite druhého systému resp. o jeho uznávaní voči zákazníkovi.

Vydávať kvalifikáciu/certifikáciu/schválenie personálu môže iba :

1. **zákazník** resp. osoba ním poverená t.j. inšpekčná organizácia, ktorá za zákazníka vykonáva dozor/inšpekcie/schvaľovanie
2. **zamestnávateľ** resp. osoba (vonkajšia agentúra) ním poverená
3. **štát** - cestou notifikovanej / autorizovanej osoby

AKO SI VYBERIEM ??? kvalifikáciu/certifikáciu NDT personálu

NDT pracovník alebo jeho nadriadený pri výbere kvalifikačného systému musí predovšetkým skontrolovať a určiť ktorá kvalifikácia/certifikácia je pre výrobcu (jeho dodávateľa) / odberateľa NDT služby správna (viď. bod 1 a 2) s prihliadnutím na kvalitu, ekonomiku, referencie, akceptáciu ...

Väčšinou zákazník, alebo ním požadovaná norma/kódex, alebo štát vo forme zákona definuje, buď direktívne, alebo všeobecne, požadovanú kvalifikáciu/certifikáciu. V prípade direktívneho (zákazníkom / zákonom) zadefinovania je takáto kvalifikácia povinná.

MOŽNOSTI

V prípade všeobecnej požiadavky je voľba kvalifikačného systému možná z nasledovných (plus ich ekvivalenty):

1. pre nezávislú certifikáciu systémy vyhovujúce štandardom / predpisom:
  - a. EN 473
  - b. ISO 9712
  - c. ACCP (American Central Certification Program)
  - d. ISO 11484

2. pre zamestnávateľskú certifikáciu - systémy vyhovujúce štandardom / predpisom:
  - a. SNT-TC-1A
  - b. ASNT CP 189
  - c. NAS 410 / EN 4179 - aerospace
  - d. ISO 11484 – steel products
  - e. EN 10256 – tubes production
  - f. ATA 105
  - g. ... iné systémy vytvorené/schválené pracovníkom Level/Stupeň 3

Uplatnenie cudzích certifikátov vydaných certifikačnými orgánmi mimo územie Slovenska

Pokiaľ **zákazník akceptuje** predloženú/ponúknutú kvalifikáciu/certifikáciu a v danom prípade nie je táto kvalifikácia/certifikácia presne definovaná zákonom, potom zákazník je v práve a ani akreditačný alebo iný certifikačný, alebo štátny orgán nemôže resp. nesmie túto kvalifikáciu / certifikáciu napadať, pretože to nie je v jeho kompetencii (viď. 2).

Pokiaľ kvalifikácia/certifikácia požadovaná zákonom je poskytnutá notifikovaným orgánom, potom ani iná notifikovaná osoba nemôže v zmysle zákona napadať túto kvalifikáciu/certifikáciu a pre účely zákona ju musí akceptovať.